

**Kornbøndenes
Interesseorganisasjon**

Årsmelding 2013

Årsmøteinnkalling
Årsmøtet avholdes fredag den 14. februar
P-Hotels, Grensen 19, 0159 OSLO
Fagmøtet starter kl 10.00.

Se vegbeskrivelse på www.kio.no

INNKALLING TIL ÅRSMØTE

Fredag den 14. februar kl 10.00, P-Hotels Oslo

Program for dagen:

Fra kl 09.30

Kaffe

Kl 10.00 - 12.00

Fagmøte: Landbruks- og kornpolitikk

v/ Knut Storberget, Arbeiderpartiet

v/ Charlotte Spurkeland, Høyre

v/ Morten Ørsal Johansen, FrP

Kl 12.15 - 13.00

Lunsj

Kl. 13.00

Årsmøte

KiO er ikke part i jordbruksoppgjøret, der rammene for næringen forhandles. KiO har tatt rollen som «vaktbikkje» for kornbøndenes interesser – en jobb med betydelig konfliktprofil. Hva syns du om jobben som er gjort i forkant av jordbruksforhandlingene i 2013? Kom på årsmøtet – med ris eller ros!

Vel møtt!

P-Hotels, Grensen 19, 0159 Oslo

Styret i KiO

Saksliste

1. Godkjenning av innkallingen
2. Valg av møteleder
3. Valg av to medlemmer til å skrive under møteprotokollen
4. Årsmelding, regnskap og budsjett
5. Innkomne saker/innstillinger til årsmøtet fra styret.
6. Kontingent
7. Valg
 - Leder for ett år
 - 2 styremedlemmer for to år
 - 3 varamedlemmer til styret for ett år
 - Revisor
 - Ett nytt medlem til valgkomiteen
8. Fastsettelse av honorar
9. Forslag til arbeidsprogram

LEDER

Vi har nå gått inn i et nytt år og det er tid for å gjøre opp status for det som har hendt i året som gikk, og å tenke framover på det som skal skje i 2014.

I 2013 har vi ikke vært så synlige i media som vi skulle ønske. Det er vanskelig å få fram våre saker i media. Samtidig må jeg som leder også ta noe av skylden fordi jeg ikke er flink nok til å debattere i media.

Det som er positivt er at vi i fjor var invitert til Norges Bondelags kornutvalg for å diskutere felles kornpolitikk før jordbruksforhandlingene 2013. Kornutvalget og vi var egentlig veldig enige, men da det hele skulle sys sammen før forhandlingene startet, ble vårt nesten like priskrav redusert. Forhandlingene ga likevel henholdsvis 18 og 20 øre i prispåslag, og dette er mye i forhold til de siste år. Likevel er det langt igjen for at norske kornbønder skal få en akseptabel betaling for den innsatsen de gjør.

Årets forhandlinger ligger an til å bli spennende og utfordrende med ny regjering. Denne regjeringen er antagelig ikke like positivt innstilt som den forrige, hvor det også har vært tøffe tak. KIO skal jobbe så godt som mulig for å få til et godt oppgjør for kornprodusenten. God kornpris er viktig også for de som ikke har mulighet til kornproduksjon. En god kornpris bidrar til å ta hele Norge i bruk.

Norge trenger alt det kornet som vi produserer. Norsk kornproduksjon minker stadig og forbruket av kraftfor øker for hvert år. Det er vanskelig å erstatte god kornjord som går ut av produksjon. Det meste av den dyrka marka i Norge eigner seg dårlig til kornproduksjon, fordi den enten ligger i områder med for kort vekstsesong eller er for bratt til at moderne effektive maskiner kan benyttes.

Støtt opp om KIO - norsk kornproduksjon trenger KIO!!!

Leiv Blakstad, leder KiO

ÅRSMELDING KiO

Styrets sammensetning

Leder: Leiv Blakstad, Hedmark

Nestleder:

Styremedlem:Ivar Skramstad, Hedmark

Styremedlem:Jomar Leira, Sør-Trøndelag

Styremedlem:Hans Jørgen Olsen Røren, Vestfold

Styremedlem:Erik Morten Garberg, Sør-Trøndelag

Varamedlemmer:

1. vara: Ole Øvre Klomstad, Sør-Trøndelag

2. vara: Magne Ystgaard, Nord-Trøndelag

3. vara: Per Bøhn, Akershus

Revisor: Sigmund Tollersrud, aut. revisor

Valgkomité:

Leder: Torstein Bjerke, Oppland

Jon Olav Forbord, Nord-Trøndelag

Halvor Skaara, Vestfold

Varamedlemmer til valgkomiteen:

John Lilleborge, Østfold

Antall medlemmer

KiO har 380 medlemmer per 31.12.2013

«På kornet»

Det er utgitt 2 nummer av medlemsbladet i perioden:

1/2013 utgitt april

2/2013 utgitt desember

Møteoversikt

22.01 Styremøte KiO

06.02 Bioforskkonferansen

08.02 Årsmøte KiO

04.03 Kornkonferansen, Oslo

05.03 Møte med Norges Bondelag,
forhandlingsutvalget

05.03 Møte med NBL, kornutvalget

05.03 Møte med FrP, Stortinget

05.03 Møte med LMD

Styrets årsmelding

Styret har i arbeidsåret 2013/2014 hatt 1 styremøte. Administrasjon, telefon og e-post har fortsatt vært viktigste arbeidsform.

Det ble på årsmøtet 2013 vedtatt følgende arbeidsprogram:

1. Arbeide for bedret økonomi i kornproduksjonen
 - Tollvern, herunder kostnader i omsetningen
 - Kornpris og prisnedskrivning
 - Inndekning av kapitalkostnader
2. Påvirke partene i jordbruksoppgjøret
3. Bygge allianser
4. Øke medlemstallet
5. Representere KiO i kornfora
6. Gi ut 2 nummer av På Kornet
7. Synliggjøre KiO i media

KiO er en ren interesseorganisasjon. Inntektene kommer i all hovedsak fra kontingent. Økt medlemstall vil derfor kunne gi økt aktivitet i KiO. Også gjennom 2013 har medlemstallet sunket og er nå nede på et kritisk antall. Styret oppfordrer derfor medlemmene til å snakke kornets sak, og at KiO er viktig for å holde press på partene i jordbruksoppgjøret. Sekretariatet vil bistå med assistanse til de som trenger det i jobben med å verve medlemmer. Styret oppfordrer fortsatt medlemmer til aktiv verving,

Arbeidet i meldingsåret:

Bedret økonomi / påvirke partene i jordbruksoppgjøret

Arbeidet for å bedre økonomien i kornproduksjo-

nen blir naturlig nok i et reguleringsystem som det norske, i stor grad rettet mot jordbruksoppkjøret. Innspill og krav til forhandlingspartene har derfor vært en svært viktig del av KiO sitt arbeid også i 2013.

Dokumentet med innspill til jordbruksforhandlingene ble presentert for Landbruks- og matdepartementet, forhandlingsutvalget til Norges Bondelag. Norges Bonde- og småbrukarlag responderte ikke på henvendelser fra KiO i 2013.

På forhånd ble kravene diskutert med markedsregulator, Norske Felleskjøp.

Hovedkravet om økt kornpris i form av et inntektsløft på 50 øre/kg utover kostnadsdekning for alle kornarter, var fundert i kravene om redusert inntektsgap målt som lønnsevne pr. time og full kostnadsdekning utenom inntektsrammen.

For øvrig inneholdt kravet gjenkjennelige punkt som at:

- Inntektsutviklingen vises i kroner, ikke prosent
- Matkorntilskuddet økes igjen til samme nivå som tidligere, men forbeholdes norsk korn
- KiO anbefaler partene å følge opp anbefalingene fra ekspertutvalget

I et godt jordbruksoppkjøp, fikk også korn sin del denne gangen. Prisøkningene ble:

Mathvete og matrug:	+ 20 øre/ kg
Førkorn, erter:	+ 18 øre/ kg
Oljefrø:	+ 25 øre/ kg

Prisnedskrivningstilskuddet ble ikke økt denne gangen heller.

KiO mener det var riktig at jordbruket godtok årets forhandlingsresultat, da dette var det beste tilbudet og resultatet de rød-grønne ga i løpet av sin regjeringstid.

Også for korn var resultatet tilfredsstillende da korn denne gangen tok igjen noe av det tapte gjennom de siste årenes oppkjøp, i forhold til andre produksjoner.

Det mange kornbønder merket i 2013 var utfordringene med avhengighet til pris: Når inntjeninga blir mer avhengig av å få gode avlinger, blir vanskelige dyrkingsvilkår mer merkbare.

De nye makthaverne

KiO var ikke synlige inn mot valget. Også da slet vi med å få på trykk våre meninger.

I etterkant har vi vært i dialog med landbrukspolitisk talsmann for Høyre på Stortinget, Ove-Bernt Trellevik. Vi har også fått ja fra Morten Ørsal Johansen, som innehar samme tittel for FrP.

I forbindelse med vår henvendelse til de politiske partiene sist vår, var det kun FrP som hadde tid til å møte oss av partiene representert i Næringskomiteen på Stortinget.

Alliansebygging

KiO tok ingen spesielle kontakter for å bygge allianser i 2013. Vi takket imidlertid ja til en invitasjon fra Kornutvalget i Norges Bondelag, og hadde møte med dem før både vi og de leverte våre krav til forhandlingsutvalget i NB.

Representere KiO i kornfora

KiO har vært representert på Kornkonferansen i Oslo i januar, Fagforum korn og Landbrukstinget. I tillegg har styremedlemmer og sekretariat deltatt på ulike lokale og regionale møteplasser der korn er i fokus. Styreleder har vært på årsmøte til Norske Felleskjøp.

På Kornet

Medlemsbladet På Kornet er gitt ut 2 ganger i 2013. I tillegg var det med noe fagstoff i innkallinga til årsmøtet.

Hjemmesida har også blitt brukt til å legge ut noe stoff innimellom.

Noe stoff ble også sendt pr e-post, gjennom året, til de medlemmer vi har mailadressen til.

På Kornet nr 1 ble i hovedsak brukt til å presentere KiOs krav foran jordbruksoppjøret.

I På Kornet nr 2 ble to av KiOs medlemmer utfordret til å skrive om korn og kornpolitikk. Erik Ringnes, som skrev den ene artikkelen, har også vært leder i KiO i en årrekke. I høst var han Venstres toppkandidat til stortingsvalget. I tillegg ble den nye landbrukspolitiske talsmannen i Høyre, intervjuet.

Vi oppfordrer medlemmer til å komme med ris/ ros og innspill i videre arbeid med bladet. Vi tar også gjerne imot artikler og tips til artikler vi kan lage, som kan være med og gi et bedre blad.

Rekrutteringsarbeid

I 2013 har vi hatt 2 verveaksjoner:

- Annonse i Bondebladet i forkant av jordbruksoppjøret

- På Kornet nr 2 ble sendt ut til 2.000 kornprodusenter i hele landet.

Til sammen har vervingen stoppet avgangen av medlemmer i KiO

Synliggjøre KIO gjennom media

KiO har vært lite synlige i media i 2013. De fleste gangene vi har prøvd, har vi ikke kommet til orde. Våre krav i forkant av jordbruksoppjøret ble imidlertid referert, Korn har ellers fått mye oppmerksomhet i året som gikk, noe som ga mindre plass for en organisasjon som har dette som sitt eneste arbeidsområde.

Ekspertutvalget for økt kornproduksjon

KiOs sekretær ble også pekt ut til å sitte i statsrådens ekspertutvalg for korn, som ble utnevnt i oktober 2012. Ekspertutvalget la fram sin rapport i forkant av årsmøtet i KiO i 2013 og rapporten ble presentert på årsmøtet.

Sekretariatsarbeid

Sekretariatet har i 2013 bestått av ansatte i kornavdelingen i Hedmark Landbruksrådgiving. Arbeidsoppgavene til de ulike har vært:

Harald Solberg: Sekretær for styret, journalist i «På Kornet», lobbyist på Stortinget, deltaker på kornmøter

Knut Erling Røhnebæk: Administrative oppgaver.

Morten Berntsen: Redaktør

Totalt har de brukt ca 200 t på arbeidet for KiO.

Styret takker sekretariatet for arbeidet gjennom nok et arbeidsår.

BUDSJETT OG REGNSKAP 2013, BUDSJETT 2014

	2013		2014
	Budsjett	Regnskap	Budsjett
DRIFTSINNETEKTER			
Annonser	15 000	5 000	15 000
Medlemsinntekter	200 000	173 725	180 000
Støttekontingent	15 000	18 000	18 000
Andre inntekter	5 000	-	0
Sum driftsinntekter	235 000	196 725	213 000
DRIFTSKOSTNADER			
Medlemsbladet «På kornet»	20 000	25 014	25 000
Fagmøter	5 000	2 990	5 000
Styrehonorar	40 000	0	20 000
Arbeidsgiveravgift	5 500	423	3 000
Revisjonshonorar	6 000	6 250	6 500
Sekretariatskostnader	100 000	85 000	85 000
Porto	10 000	25 196	20 000
Bilgodtgjørelse	5 000	0	5 000
Reisekostnader	10 000	2 791	10 000
Reklamekostnader	5 000	12 432	5 000
Styremøter	2 000	334,50	2 000
Årsmøte	10 000	3 186	10 000
Bank- og kortgebyr	2 000	1 361	2 000
Annen kostnad	3 000	8 418	3 000
Konstanterte tap på fordringer	10 000	16 425	10 000
Sum driftskostnader	233 500	189 819	211 500
Driftsresultat	1 500	6 906	1 500
Renteinntekter	-	6 197	
Rentekostnader	-	-	
Årets resultat	1 500	13 103	1 500
BALANSE			
EIENDELER			
Kundefordringer		7 400	
Sparebanken Hedmark		342 584	
Sum eiendeler		349 984	
EGENKAPITAL OG GJELD			
Annen egenkapital		-289 133	
Leverandørgjeld		-29 325	
Forskuddstrekk		0	
Skyldig arbeidsgiveravgift		-424	
Avsetning styrehonorar		-18 000	
Sum egenkapital og gjeld		-336 881	
Diff. Eiendeler/gjeld og EK		13 103	

AVLINGSNIVÅ OG ØKONOMI

Før jul ble korn kåret til økonomisk vinner blant jordbruksproduksjonene i 2012, i prosent. Grunn: Et forferdelig dårlig utgangspunkt. Kun 2 ganger tidligere har resultatet vært dårligere.

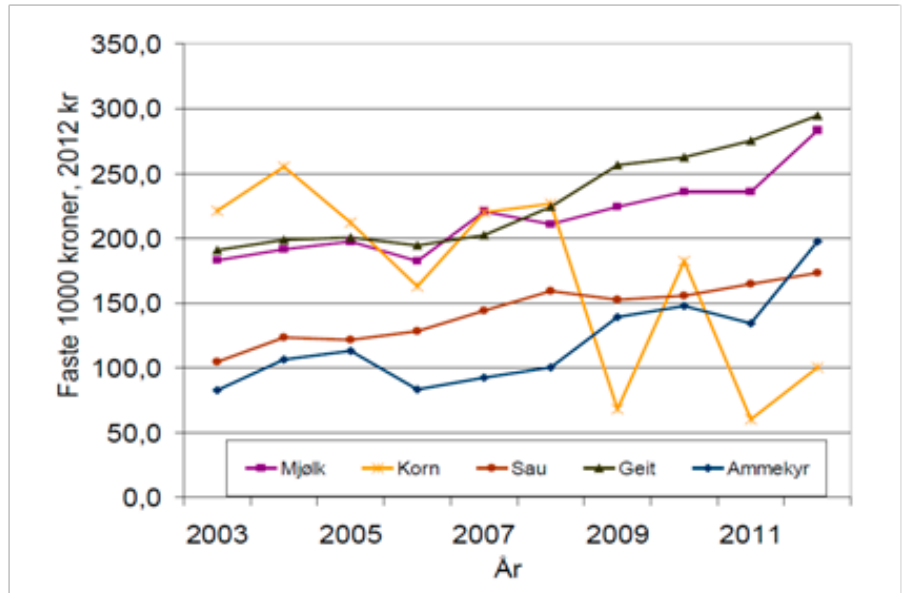
Tallene er hentet fra brukene som er med i NILF sine driftsgranskninger. Hvilket nivå man ønsker å gjøre sammenligningene på er ikke uvesentlig, men vil nær det samme bilde på utviklingen i kornøkonomien på brukene. Driftsresultatet blir beregnet før renter og kår blir trukket fra, men variable kostnader og avskrivninger er inne. Fra referansebruksberegningene, som ligger til grunn for jordbruksoppgjøret, ser vi at vederlag til arbeid og egenkapital pr årsverk varierer mye, avhengig av størrelsen på gården. Spriket er fra ca kr – (minus) 20.000 – (+) 250.000

Avlingsnivå og vederlag

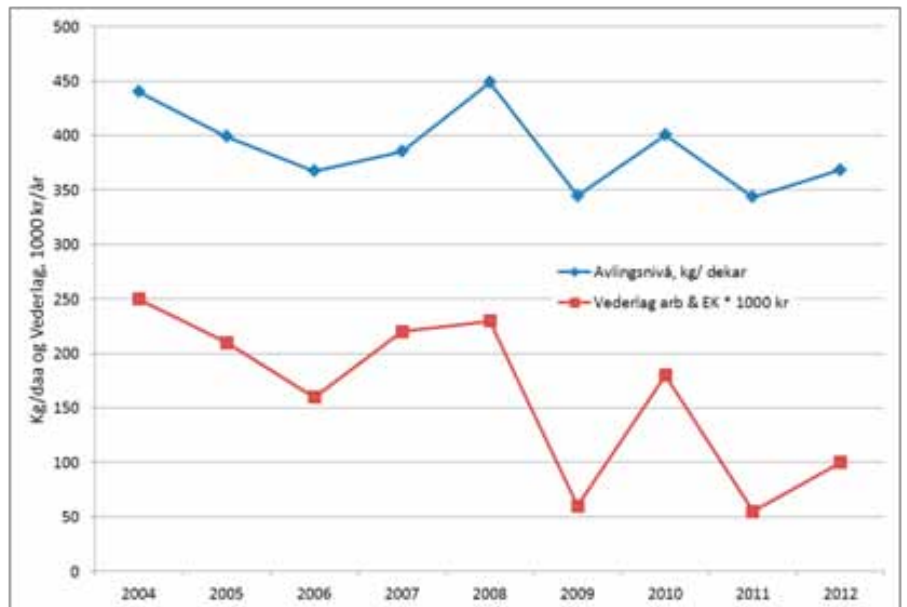
Hvis vi legger inn avlingstall for gjennomsnittlig kornavling i Norge, hentet fra SSB, ser vi en tydelig sammenheng mellom avlingsnivå og økonomisk resultat. Da er det heller ikke vanskelig å skjønne hvorfor korn ble utpekt som økonomisk vinner i 2012: Resultatet i kornproduksjon hadde neppe aldri vært så dårlig, i alle fall ikke så lenge Nilf har drevet driftsgranskninger. En annen tydelig trend er at lik avling gir dårligere resultat jo nærmere 2012 vi kommer. Et eksempel er 2005 og 2010.

KiO og kornøkonomi

I sine kravdokument til partene i jordbruksoppgjøret er bedret kornøkonomi alltid første punkt. Styret har i mange år ment at bedret kornpris er viktigere enn økte tilskudd. Høy pris krever også stor avling for å ta ut det økonomiske potensialet. De siste 5-6 år har prisen variert med 100 kg pr dekar, i snitt for landet. Det gir en brutto variasjon på inntekter på inntil 300 kr pr dekar. Å gjøre sitt til at avlingene holdes oppe er derfor svært viktig. Usikre værforhold og avhengighet av gode avlinger krever også at en ser på gjennomsnittsavling for bruket, ved investeringer. Selv om prisen gikk opp med 18-20 øre pr kg, forventes at avlingene ligger på 337 kg/daa (ned 9 % fra i fjor). Med en kost-

Figur: Vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk, ulike driftsformer.

Figur: Avlingsutvikling (kg/daa) og vederlag til arbeid og egenkapital 2004-2012.

nadsøkning på 1 % (Budsjettnemnda) kan vi forvente en forverring av det lave, økonomiske resultat fra i fjor.

KiO fornøyd med KrF og V

KiO er godt fornøyd med at KrF og V har satt ned foten for at Regjerin-

gen kan reversere endringen i ostetoll. Dette har også stor betydning for kornbønder, da avsetning av fôrkorn er svært avhengig av kraftfôrforbruket til norsk melkeproduksjon. Vi håper dette er måten partiene vil stå sammen med landbruket gjennom hele perioden.